

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 663/2023-13

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Baricovej a sudcov Rastislava Kaššáka (sudca spravodajca) a Miloša Maďara v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného TOMANÍČEK & PARTNERS s.r.o., Sládkovičova 6, Žilina, v mene ktorej koná advokát Doc. JUDr. Marián Ďurana, PhD., proti uzneseniu Okresnej prokuratúry Bratislava II č. k. 1Pn 153/23/1102-10 z 13. septembra 2023 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) 27. novembra 2023 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1, 2, 3 a 4 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), ako aj svojich základných práv podľa čl. 48 ods. 2 a čl. 49 ústavy uznesením Okresnej prokuratúry Bratislava II (ďalej len „okresná prokuratúra“) č. k. 1Pn 153/23/1102-10 z 13. septembra 2023.
2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ podal trestné oznámenie pre podozrenie zo spáchania trestného činu týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a), b) a c) Trestného zákona, a to zo strany jeho matky a brata.
3. Uznesením Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Bratislave II, Odboru Kriminálnej polície, 1. oddelenie vyšetrovania ČVS: ORP-156/1-VYS-B2-2023 z 23. mája 2023 (ďalej len „uznesenie vyšetrovateľa“) bolo jeho podanie podľa § 197 ods. 1 písm. d) Trestného poriadku odmietnuté, pretože nebol dôvod na začatie trestného stíhania alebo na postup podľa § 197 ods. 2 Trestného poriadku.
4. Proti uzneseniu vyšetrovateľa podal sťažovateľ sťažnosť, ktorá bola napadnutým uznesením zamietnutá ako nedôvodná.

II. Argumentácia sťažovateľa

5. Sťažovateľ pred ústavným súdom namieta, že prokurátorka okresnej prokuratúry sa „*nijako nezaoberala odvolacími námietkami*“, v dôsledku čoho je napadnuté uznesenie nepreskúmateľné. Zo strany okresnej prokuratúry došlo k odignorovaniu dôkazov, a to čestného vyhlásenia [REDACTED] ktorí všetci potvrdzovali nevhodné správanie matky a brata sťažovateľa k jeho osobe. Sám sťažovateľ nebol zo strany orgánov činných v trestnom konaní ani len vypočutý, pričom tieto sa uspokojili iba s nepravdivou výpoveďou jeho brata a výsledkami operatívneho šetrenia.

III. Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

6. Podstatou ústavnej sťažnosti je porušenie práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1, 2, 3 a 4 ústavy, ako aj základných práv podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 49 ústavy napadnutým uznesením vydaným v súvislosti so sťažovateľom podaným trestným oznámením na jeho matku a brata.

7. Ústavný súd v prvom rade v súlade so svojou konštantnou judikatúrou pripomína, že v zásade nie je oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory príslušného orgánu verejnej moci, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred orgánmi verejnej moci bol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu príslušný orgán verejnej moci vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách (porov. I. ÚS 17/01, II. ÚS 137/08, III. ÚS 328/08, IV. ÚS 11/2010). Ústavný súd teda nie je prieskumným súdom a úlohou ústavného súdu nie je suplovať orgány verejnej moci, ktorým prislúcha interpretácia zákonov v rámci ich právnym poriadkom upravenej pôsobnosti a právomoci. Z ústavného postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať len také rozhodnutia orgánov verejnej moci, prostredníctvom ktorých došlo k porušeniu základného práva alebo slobody, resp. také, kde k porušeniu základného práva alebo slobody došlo v konaní, ktoré vydaniu samotného rozhodnutia predchádzalo. Skutkové a právne závery príslušného orgánu verejnej moci môžu byť teda predmetom kontroly vtedy, ak by vyvedené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (porov. I. ÚS 12/05, II. ÚS 410/06, III. ÚS 119/03, IV. ÚS 238/07).

8. Ústavný súd v uvedených súvislostiach poukazuje na to, že ako judikatúra Komisie pre ľudské práva (sťažnosť č. 6172/73, X. v. United Kingdom, sťažnosť č. 10000/83, H v. United Kingdom), tak aj doterajšia judikatúra Európskeho súdu re ľudské práva (napríklad v prípade Delcourt, resp. Monnel a Morris) pod spravodlivým súdnym procesom (*fair hearing*) v žiadnom prípade nechápe právo účastníka súdneho konania na preskúmanie toho, akým spôsobom vnútroštátny súd hodnotil konkrétne právne a faktické okolnosti konkrétneho prípadu (I. ÚS 26/2014). Taktiež nie je možné právo na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy stotožňovať s procesným úspechom, z čoho vyplýva, že všeobecný súd, ako aj ktorýkoľvek iný orgán verejnej

moci nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníkov konania vrátane ich dôvodov a námietok (II. ÚS 4/94, II. ÚS 3/97, I. ÚS 114/09, I. ÚS 31/2022).

9. Ústavný súd poukazuje na svoju konštantnú judikatúru, v zmysle ktorej právo na vznesenie obvinenia a trestné stíhanie inej osoby na základe podaného trestného oznámenia alebo na podanie obžaloby proti nej na súde prokurátorom nie je súčasťou základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (II. ÚS 42/00, II. ÚS 238/02, III. ÚS 526/2016, I. ÚS 539/2017).

10. Súčasťou základného práva na inú právnu ochranu je jemu zodpovedajúca povinnosť orgánov činných v trestnom konaní zákonom ustanoveným spôsobom sa zaoberať podaním, v ktorom dotknutá osoba oznamuje skutočnosti podľa nej nasvedčujúce tomu, že bol spáchaný trestný čin, a o vybavení takého oznámenia dotknutú osobu riadne vyrozumieť. Súčasťou tohto práva však nie je právo, aby orgány činné v trestnom konaní podaniu oznamovateľa vyhovel v tom zmysle, že rozhodnú podľa jeho predstáv (m. m. I. ÚS 40/01, II. ÚS 168/03, III. ÚS 133/06, IV. ÚS 180/09).

11. Z predložených dokumentov vyplýva, že sťažovateľ bol riadnym spôsobom oboznámený o výsledku vybavenia jeho sťažnosti okresnou prokuratúrou a o právnych záveroch, na ktorých bolo založené. Už uvedené znamená, že prokurátorka okresnej prokuratúry sa podaním sťažovateľa v rámci jej zverenej právomoci primeraným spôsobom zaoberala. Pokiaľ ide o rozsah (štandard) základného práva na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, tento bol v dôsledku uvedeného rešpektovaný, resp. naplnený.

12. Ústavný súd nad rámec uvedeného poukazuje na závery vyjadrené v napadnutom uznesení o dostatočnosti a zákonnosti uznesenia vyšetrovateľa, ktorý vypočul brata sťažovateľa, oboznámil sa s odpoveďou matky sťažovateľa na jeho výzvu na mimosúdne usporiadanie (vo vzťahu k nehnuteľnosti [REDAKOVANÉ], v ktorej sťažovateľ spoločne s matkou a bratom v minulosti žili; sťažovateľ vo vzťahu k tejto nehnuteľnosti podal určovaciu žalobu, pozn.) a so záznamom z operatívno-pátracích šetrení. Bolo zistené, že v rodine sťažovateľa došlo k narušeniu vzťahov, ktorého príčinou boli aj finančné a majetkové pomery v rodine. Medzi členmi rodiny dochádzalo časom k nedorozumeniam, sporom a hádkam, avšak neboli zistené skutočnosti preukazujúce fyzické alebo psychické utrpenie sťažovateľa. Dlhoročná suseda matky sťažovateľa uviedla, že matka sa o svoje deti napriek ich zdravotným ťažkostiam dobre starala. V uznesení vyšetrovateľa bolo ďalej poukázané na skutočnosť, že pri týraní vzniká jednoznačný vzťah obeť a tyran. Ak sa obe strany, aj keď rôznou mierou, podieľajú na konfliktoch presadzovaním vlastných záujmov, o týranie nepôjde.

13. Pokiaľ ide o namietané porušenie bližšie neoznačených práv sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 49 ústavy, ústavný súd poukazuje na aj na skutočnosť, že sťažovateľ mimo odkazu na označené články ústavy nielen nešpecifikoval, ktoré z tam garantovaných práv mali byť v jeho veci porušené, ale namietané porušenie týchto práv nijakým relevantným spôsobom neodôvodnil. Ústavnú sťažnosť v časti namietaného porušenia základných práv podľa čl. 48 ods. 2 a čl. 49 ústavy preto odmietol pre nesplnenie náležitostí predpísaných zákonom podľa § 56 ods. 2 písm. c) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

14. Vo zvyšnej časti bolo potrebné ústavnú sťažnosť odmietnuť podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

15. Keďže ústavná sťažnosť bola ako celok odmietnutá, rozhodovanie o ďalších návrhoch sťažovateľa stratilo svoje opodstatnenie.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 7. decembra 2023

Jana Baricová
predsedníčka senátu